

нового матеріалу. Тримання у полі зору процесу набуття й використання суб'єктного досвіду, розроблення ефективних методичних механізмів його – важлива вимога часу.

Перспективним видається залучення суб'єктного досвіду до процесу вимірювання сформованості предметної й ключових компетентностей.

Ключові слова: особистісно орієнтований підхід, суб'єктний досвід, проблемна ситуація, українська мова.

Список використаних джерел

1. Рыжухина И. Ю., Якиманская И. С. Предмет анализа – субъектный опыт. *Директор школы*. № 8. М.: Сентябрь. 1999г. с. 53-60.
2. Сериков В. В. Образование и личность: теория и практика педагогических систем. М. : Логос, 1999. 272 с.
3. Якиманская И. С. Личностно ориентированное обучение в современной школе. М.: Сентябрь, 1996. 96 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

*Горошкін Ігор,
канд. пед. наук, ст. наук. співробітник
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна*

Провідним завданням сучасної школи є спрямування освітнього процесу на формування здатності учнів до самостійної діяльності. На це орієнтує й стратегічний документ «Нова українська школа». Засвоєння учнями знань та формування вмінь у межах кожного предмета має корелюватися з загальною метою освітнього процесу – формуванням в учнів умінь навчатися впродовж життя. Такі соціальні виклики ставлять перед учителями надважливе завдання – сформувати в учнів низку універсальних (загальнонавчальних) умінь, які допоможуть їм опанувати з початкових класів специфічні для кожного предмета дії та операції.

У сучасній школі самостійна робота посідає особливе місце, оскільки, як свідчать спеціальні дослідження (Є. Голант, А. Зимульдінова, О. Коляда, О. Савченко та ін.), методично доцільна її організація сприяє формуванню предметної і ключових компетентностей учнів.

У психологічному контексті самостійну визначають як результат правильно організованої роботи учня на уроці, що мотивує самостійне її розширення, поглиблення і продовження у вільний час [1, с. 25]. Автори «Словника-довідника з української лінгводидактики» пропонують подібне визначення, дещо розширивши його: «Самостійна робота розглядається як вищий тип навчальної діяльності, що потребує від учня достатнього рівня самосвідомості, рефлексійності, самодисципліни, відповідальності, який задовольняє процес самовдосконалення та саморозуміння» [2, с. 223].

Аналіз спеціальної літератури з проблеми дослідження переконує, що за умови методично правильної організації самостійної роботи в учнів формуються такі вміння: усвідомлювати навчальну мету, передбачену завданням, оскільки вони знають, що саме їм необхідно виконати; бачити послідовність виконання дій у межах завдання; обирати оптимальний спосіб виконання завдань; практично виконувати завдання; самостійно перевіряти й оцінювати результати власної діяльності.

Своєчасна допомога вчителя, надання чітких рекомендацій щодо виконання завдань, ознайомлення з оптимальними способами самостійного виконання завдань, допомагають учням накопичувати досвід самостійної навчальної діяльності, стають підґрунтям для просування учнів до наступних рівнів самостійності, забезпечують формування вмінь, необхідних для самостійної роботи перетворювального характеру. Завдання вчителя полягає у створенні на уроці умов для оволодіння учнями такими прийомами, як аналіз, синтез, порівняння, зіставлення тощо, необхідними для виконання самостійної роботи в наступних класах.

У цьому контексті ефективними вважаємо моделювання ситуацій, що спонукають учнів до прийняття самостійних рішень і дій, сприяють їхній самореалізації, розвитку мислення, мовлення, збагаченню словникового запасу. Зазначимо, що не всі окреслені характеристики повною мірою виявляються в

процесі організації самостійної роботи учнів початкових класів, що зумовлено їхніми віковими особливостями та специфікою змісту навчання. Їх можна вважати орієнтирами, на які має спиратися вчитель, добираючи вид, обсяг самостійної роботи.

Дидактично доцільна організація самостійної роботи учнів початкових класів у процесі навчання іноземної мови сприяє підвищенню мотивації до навчання учнів, формуванню в них предметної і ключових компетентностей.

Ключові слова: ключові компетентності, самостійна робота, іноземна мова.

Список використаних джерел

1. Зимняя И.А., Ильинская Е.С. Психологический анализ урока иностранного языка. *Иностранные языки в школе*, 1984. №3. С.23-26.
2. Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. Кол. авторів за ред. М.І. Пентиліук. Київ : Ленвіт, 2015. 320 с.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД – ОСНОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

*Горошкіна Олена,
д-р пед. наук, проф., пров. наук. співробітник
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна*

Сучасні суспільні виклики, глобалізаційні процеси, динамічний характер інформатизації середовища потребують зміни освітньої системи, оскільки пріоритетність здобування міцних знань не забезпечує формування таких якостей особистості, як мобільність, ініціативність, гнучкість, креативність тощо, на які сьогодні високий соціальний запит. Необхідно сформувати соціально активного громадянина-патріота своєї держави, здатного до саморозвитку, самовдосконалення, самореалізації. На це й спрямований компетентнісний підхід, що став основою модернізації освітнього процесу сучасних закладів середньої та вищої освіти.

Мета компетентнісного підходу має системоутворювальну функцію, оскільки від її визначення залежить відбір змісту, технологій навчання української мови в